

**ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ**  
**НАСТАВНА ДИСЦИПЛИНА:**  
**МЕЂУНАРОДНО ТРГОВИНСКО ПРАВО**

**ИСПИТНА ПИТАЊА ИЗ МЕЂУНАРОДНОГ ТРГОВИНСКОГ ПРАВА (МТП)<sup>1</sup>**

**Основна литература:**

1. Александар Љ. Ћирић, Међународно трговинско право, Општи део, Издавачки центар Правног факултета Универзитета у Нишу, Ниш, 2012;
2. Александар Љ. Ћирић, Међународно трговинско право, Посебни део, Издавачки центар Правног факултета Универзитета у Нишу, Ниш, 2018.

**А/ ОПШТИ ДЕО**

1. Назив, појам и предмет МТП (стр. 1-6)
2. Појам, врсте и особине извора МТП (стр. 21-23)
3. Извори МТП из националног законодавства (стр. 23-27)
4. Извори МТП међународног карактера (стр. 27-30)
5. Аутономни извори МТП (*Lex mercatoria*) (стр. 30-31)
6. Извори МТП меког нормативитета – „*Soft Law*” (стр. 31-32)
7. Појам и методи хармонизације и унификације извора МТП (стр. 33-36)
8. „Модел – закони“ (стр. 36-37)
9. Метод креирања правних докумената (стр. 38)
10. Начело слободе и „слободније“ међународне трговине (стр. 47-50)
11. Монопол и преференцијални положај (стр. 50-52)
12. Начело недискриминације и начело пропорционалности (стр. 52-54)
13. Начело забране повреде права конкуренције на тржишту (стр. 54-55)
14. Начело слободе комуникација и слободе транзита (стр. 55-56)
15. Начело слободе трансфера капитала (стр. 56-59)
16. Начело (стандард) најповлашћеније нације (појам, основ и начин примене, елементи и врсте, стр. 64-67)
17. Примена, ограничења и изузеци од највећег повлашћења (стр. 68-71)
18. Национални третман и начело реципроцитета (стр. 71-74)
19. Држава као субјект МТП (стр. 82-86; 89-90)

---

<sup>1</sup> Напомене (фус-ноте) у обухваћеном тексту са Листе испитних питања нису обавезно испитно штиво

20. Имуитет државе од имовинске одговорности (стр.86-89)
21. Царинске уније и зоне слободне трговине (стр. 91-92)
22. Споразум СЕФТА (стр. 93-94)
23. Слободне царинске зоне (стр. 96-99)
24. Конференција Уједињених нација о трговини и развоју – UNCTAD и Комисија УН за међународно трговинско право – UNCITRAL (стр. 104-106)
25. Међународна трговинска комора (ИСС, стр. 108)
26. Општи споразум о царинама и трговини - GATT (опште карактеристике и начела, стр. 113-117)
27. Од GATT -а до Светске трговинске организације (СТО) (стр. 117-119)
28. Органи и начин одлучивања у СТО (стр. 120-122)
29. Начела деловања СТО (стр. 122-124)
30. Улога и циљеви СТО (стр. 124-125)
31. Регулаторна функција СТО (стр. 126- 127)
32. Извори права и карактеристике правног система СТО (стр. 127-131)
33. Правна природа права СТО (стр. 131)
34. Чланство у СТО и положај Србије (стр. 132-135)
35. Утицај међународних финансијских организација на савремене међународне трговинске односе (МТО) (стр. 140-141)
36. Међународни монетарни фонд (оснивање, чланство и оснивачки капитал) (стр. 141-143)
37. Принцип деловања и циљеви ММФ-а (стр. 143-145)
38. Одобравање кредита земљама – чланицама ММФ-а (стр. 145)
39. Међународна банка за обнову и развој (IBRD) (стр. 146-150)
40. Међународно удружење за развој (IDA) (стр. 150-151)
41. Међународна финансијска корпорација (IFC) (стр. 151-152)
42. Мултилатерална агенција за инвестиционе гаранције (MIGA) (стр. 152-153)
43. Међународни центар за решавање инвестиционих спорова (ICSID) (стр. 154-156)
44. Европска унија (опште напомене, настанак и циљеви јединственог тржишта ЕУ, стр. 165-168)
45. Начела јединственог тржишта ЕУ (опште напомене и слобода кретања робе) (стр. 168-170)
46. Начело слободе пружања услуга на јединственом тржишту ЕУ (стр. 170-172)
47. Слобода кретања лица и радне снаге на јединственом тржишту ЕУ (стр. 172-173)
48. Слобода трансфера капитала на јединственом тржишту ЕУ (стр. 173-174.) 1
49. Однос ЕУ и Србије (стр. 179-182)
50. Заједница независних држава (стр. 182-184)
51. Северно-амерички споразум о слободној трговинској размени – NAFTA и остале међународне регионалне организације (стр. 184-186)

52. Трговачка друштва као субјекти МТП (опште напомене и статусни положај) (стр. 194-195)
53. Назив, појам и карактеристике транснационалних компанија (ТНК) (стр. 196-202)
54. Начин пословања и контрола управљања ТНК (стр. 202-208)
55. Назив, појам, карактеристике и делатност "off shore" компанија (стр. 209-213)
56. Разлози оснивања "off shore" компанија (стр. 213-216)
57. Роба као објект МТП (стр. 222-225)
58. Услуге као објект МТП (стр. 225-229)
59. Новац као објект МТП (стр. 229-233)
60. Решавање међудржавних трговинских спорова (опште напомене) (стр. 238)
61. Опште карактеристике и правни оквири решавања спорова између држава-чланица СТО (стр. 239-246)

## **Б/ ПОСЕБНИ ДЕО**

1. Појам и особине међународног трговачког посла (стр. 8-12)
2. Појам и карактеристике преговора, правно дејство преговора и писмо о намерама (стр. 17-20)
3. Преговори и предговорна одговорност (стр. 20-26)
4. Клаузуле неодговорности (егзонерације) – појам, врсте и критеријуми поделе (стр. 27-31)
5. Клаузуле егзонерације у изворима Међународног трговачког уговорног права и merger клаузуле (стр. 32-35)
6. Понуда за закључење уговора – појам, врсте и карактеристике (стр. 35-41)
7. Опозив понуде (стр. 41-44)
8. Прихват понуде – комплементарност садржине прихвата са понудом и битка формулара (стр. 44-50)
9. Прихват понуде – намера понуђеног да закључи уговор и благовременост прихвата (стр. 50-54)
10. Моменат закључења уговора (стр. 54-56)
11. Закључење уговора коришћењем електронских средстава везе (стр. 56-59)
12. Уговор о међународном трговинском посредовању – појам, опште карактеристике, економски значај, обавезе и права посредника (стр. 61-62, 64-66)
13. Уговор о међународном трговачком заступању – појам, извори права и врсте (стр. 66-70, 73-75)
14. Уговор о међународном трговачком заступању – закључење уговора, обавезе и права уговорних страна и престанак уговорног односа (стр. 75-78)

15. Уговор о комисиону у међународном промету – појам и врсте (стр. 78-82)
16. Обавезе и права из уговора о комисиону и односи између комитента и трећег лица (стр. 82-87)
17. Уговор о међународној продаји робе – појам уговора и извори права (стр. 87-94)
18. Конвенција Уједињених нација о уговорима о међународној продаји робе (Бечка конвенција 1980.) - примена и опште карактеристике (стр. 94-100)
19. Бечка конвенција и форма уговора (стр. 112-114)
20. Обавеза продавца да испоручи робу – појам испоруке (стр. 116-119)
21. Обавеза продавца на испоруку робе саобразне уговору и *aliud* (стр. 119-121, 125)
22. Делимична испорука робе, испорука мање или веће количине од уговорене (стр. 126-127)
23. Амбалажа робе (стр.127-129)
24. Утврђивање несаобразности (стр. 129-134)
25. Начин испоруке робе (стр. 134-136)
26. Рок – време испоруке робе (стр. 136 – 140)
27. Место испоруке робе (стр. 140-143)
28. Обавеза предаје робних докумената (стр. 143-146)
29. Обавеза продавца да испоручи робу без правних мана (стр. 146-148)
30. Бечка конвенција и обавеза продавца да пренесе право својине на роби (стр. 150-151)
31. Основне обавеза купца (стр. 152-160)
32. Битна повреда уговора у режиму Бечке конвенције (стр. 161-163)
33. Одговорност продавца и правна средства купца за случај повреде уговора (стр. 164-170)
34. Одговорност купца и правна средства продавца за случај повреде уговора (стр. 170-173)
35. Прелаз ризика и трошкова са продавца на купца у режиму Бечке конвенције (стр. 174-176)
36. Уређивање питања преласка ризика и трошкова употребом трговачких термина и клаузула (стр.176-180)
37. Клаузуле Incoterms 2010 (стр. 180-182)
38. Опште карактеристике појединих клаузула Incoterms 2010 (стр. 182-190)
39. Правна средства купца и продавца услед антиципативне повреде уговора (стр. 193-198)
40. Раскид уговора и дејство раскида (стр. 202-208)
41. Право уговорних страна на надокнаду штете (стр.208-213)
42. Право на камату у режиму Бечке конвенције (стр. 214-215)
43. Ослобођење страна од одговорности за повреду уговора о продаји (стр. 219-223)
44. Застарелост потраживања из уговора о међународној продаји (стр. 223-228)

45. Прекид и застој застарелости (стр. 228-233)
46. Уговор о међународној продаји инвестиционе опреме (стр. 239-241)
47. Појам, предмет и опште карактеристике уговора о међународној продаји електричне енергије (стр. 242-249)
48. Међународни контратрговински уговори - појам, термин и особине (стр. 250-252)
49. Врсте контратрговинских послова (стр. 255-256, 259-260)
50. Споразуми о међународној дистрибуцији робе и услуга – појам, врсте и карактеристике (стр. 265-269)
51. Споразуми о међународној дистрибуцији робе и услуга – уговорне стране и њихова права и обавезе (стр. 270-272)
52. Елементи споразума о међународној искључивој дистрибуцији (стр. 272-276)
53. Специфичности и правна природа споразума о међународној дистрибуцији (стр. 276-278)
54. Уговор о франшизингу робе и услуга – појам, појава уговора и карактеристике (стр. 283-284, 286-288)
55. Обавезе и права уговорних страна и врсте уговора о франшизингу (стр. 288-289, 291-293)
56. Уговор о међународној контроли квалитета и квантитета робе и услуга – појам и значај (стр. 295-300)
57. Уговор о међународној контроли квалитета и квантитета робе и услуга – уговорне стране, закључење, битни елементи и врсте (стр. 300-303)
58. Уговор о међународној контроли квалитета и квантитета робе и услуга – права и обавезе уговорних страна и одговорност контролне организације (стр. 304-305, 206-307)
59. Уговор о међународној шпедицији – извори права, појам и врсте (стр. 328-332)
60. Потреба за међународним транспортним осигурањем; појам и врсте транспортног осигурања у међународном промету (стр. 346-347, 348-349)
61. Појам и закључење уговора о међународном транспортном осигурању (стр. 349-352)
62. Ликвидација транспортних штета у међународном осигурању (стр. 352-354)
63. Уговор о алотману (стр. 367-372)
64. Уговор о временском коришћењу туристичког објекта (Time-sharing, стр. 386-390)
65. Уговор о грађењу у међународном промету – појам, значај, карактеристике и извори права (стр. 391 – 394)
66. Поступак закључења уговора о грађењу у међународном промету (стр. 402-406)
67. Обавезе извођача радова код уговора о грађењу у међународном промету (стр. 406-409)
68. Обавезе наручиоца посла код уговора о грађењу и пост-уговорна фаза (стр. 410-412)

69. Уговор о инжињерингу (стр. 412-415)
70. Уговор о међународном факторингу – појам, предмет, уговорне стране и опште карактеристике (стр. 431-434)
71. Појам, порекло и значај уговора о форфетингу (стр. 446-448)
72. Појам и врсте уговора о кредиту у међународном промету – уговор о кредитној линији, револвинг кредит, есконт, кредит по текућем рачуну, акцептни кредит и инвестициони кредит (стр. 454-457, 458-459, 461-462)
73. Појам и врсте међународних плаћања и инструменти платног промета
74. Међународна банкарска дознака (стр. 471-473)
75. Међународни документарни акредитив – појам, назив, извори права и улога (стр. 473-476)
76. Субјекти и правни односи код међународног документарног акредитива (стр. 477-480)
77. Начела акредитивног пословања и подношење докумената ради исплате (стр. 480-482)
78. Врсте и правна природа међународног документарног акредитива (стр. 483-488)
79. Међународни документарни инкасо - појам, карактеристике, функција и реализација (88-89, 492-493)
80. Електронско плаћање и електронски новац (498-501)
81. Банкарске гаранције – појам, опште карактеристике и извори права (стр. 502- 505)
82. Субјекти и правни односи код банкарске гаранције (стр. 505-508)
83. Врсте банкарских гаранција (стр. 510-514)
84. Међународне трговачке арбитраже – појам, значај и врсте (стр. 518-519, 522-523)
85. Арбитражни споразум и основне карактеристике поступка пред арбитражама (стр. 523-524, 528-530)

**У Нишу, 30. 03. 2018.**